

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 218 - לפרשת וישב תשפ"ו

בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פְרַעֲהָ אֶת
רֵאשֶׁתָּהּ וְהִשְׁיבָהּ עַל כַּנֹּף (לב, כג)

מה ביאור ומשמעות המילה 'ישא'?

אונקלוס: "בסוף תלתא יומין יזכרנך פרעה", בסוף 3 ימים יזכור אותך פרעה. **רש"י:** לשון **חשבון**, כשיפקוד פרעה את שאר עבדיו, שישרתו אותו בסעודה, ימנה גם אותך עמהם. כלומר, בישר לו שפרעה ישיב אותו בקרוב למשרתו. **רד"ק:** לשון **הרמה ונשיאת ראש**. בעוד 3 ימים פרעה **ירם את ראשו**, שהוא עתה בשפל, משום שהוא במאסר. **בכור שור:** יזכור וימנה אותך בין עבדיו, כדוגמת 'כִּי תִשָּׂא אֶת רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל'. **מלבי"ם:** ימחל לעוונך.

רוצה להיערך עם רעיונות ודברי תורה לפרשת וישב? לחצו כאן

וְתֹאמַר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ
אִישׁ עֲבָרִי לְצַחֵק בָּנוּ... (לט, יד)

מדוע פרסמה את המעשה, ולא העדיפה להשתיקו?

אברבנאל: כשראתה שהשאיר את בגדו בידיה ונמלט החוצה ללא בגד, חששה שמא כשיבוא בעלה וישאל אותו לפרש היותו ללא בגד, יוסף יספר לו את אשר אירע. היא הבינה שהענין יתפרסם, ולכן העדיפה לספר תחילה את גרסתה, שיאמינו לה. **רבי זלמן סורוצקין:** היא השתדלה לקומם את כל הנשים נגד יוסף, כשאמרה להן: אם העז לנגוע בי, הרי שמסוגל לעשות זאת לכל אחת מכן.

יֹוסֵף בֶּן שֶׁבַע עָשָׂרָה שָׁנָה הָיָה רָעָה
אֶת אָחִיו בְּצֵאן (לז, ב)

מדוע כתבה התורה את הגיל שלו?

רשב"ם: ללמדנו שנעדר מביתו של יעקב במשך 22 שנה, שהרי היה בן שלושים כשעמד לפני פרעה, ובתוספת שבע שני השובע ושנתיים רעב, ואז בא אביו. **מלבי"ם:** להשמיענו שעל אף שהיה בן 17 והיה כמעט הצעיר בבית אביו, בכל זאת היה מנהיג את אחיו ומלמדם בענייני רעיית הצאן, משום שהיה מבין בזה יותר מהם, והכל עשה בענוה יתירה.

וְהֵינָה תְּסַבִּינָה אֶלְמֹתֵיכֶם (לז, ז)

מה ביאור המילה 'תסבינה'?

רמב"ן: יוסף ראה בחלום אלומות שמקיפות (תְּסַבִּינָה) את אלומתו, כמו מלך שעומד לצאת לקרב וחייליו מקיפים אותו **מסביבו בעיגול**. באמצעות החלום הראו לו שהאחים ישתחוּ לו. **הדר זקנים:** לשון **סובין**, שלא יכול לעמוד. **רבי חיים פלטיאל:** כל דבר הנוטה מדרכו וממנהגו נקרא **'מסב'**. אין דרך האלומות להשתחוות לאלומה אחרת.

וְתָסֵר בְּגֵדֵי אֱלֻמְנוֹתָהּ מֵעֶלְיָהּ
וְתִכַּס בְּצַעֲרֶיהָ (לח, יד)

מדוע התכסתה בצעיף?

רד"ק: כדי שיהודה לא יכיר אותה. **חזקוני:** משום שאין זו דרך אלמנות. תמר רצתה להראות שאינה באבל.

וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בַּיָּדָה וַיֵּנֶס וַיֵּיצֵא הַחוּצָה
(לט, יב)

מדוע עזב אותו בידה, ולא הוציאו?

רמב"ן: יוסף נהג בה בכבוד ומפאת כבודה לא הוציא את הבגד בכח רב, על אף שידע שתשתמש בו, כפי שעשתה, כהוכחה נגדו. **רבינו בחיי:** יוסף רצה לצאת מהבית מהר ככל האפשר, כדי לכבוש את יצרו, שלא תשפיע עליו הטומאה. כדי לא להתעכב לא נאבק איתה, והשאיר את בגדו בידה.

לקבלת העלון שלחו את המילה
'מעוניין' או לחצו כאן
office@shaalti.co.il 052-9453811

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הֲלוֹא אָחִיךָ רָעִים בְּשִׁכְמָם...
(לז, יג)

מדוע נקרא בשם 'ישראל'?

אלשיר: השם 'ישראל' מלשון יושר, ללמדנו שדברי יעקב ליוסף נאמרו ביושר ובתום לב **הנצי"ב מוולוז'ין:** "לא כתיב 'יעקב', להגיד כי ברעיון נשגב הגיע לידי כך לשלוח את בנו למקום סכנה".

וַיִּמְצְאֵהוּ אִישׁ וְהָיָה תְּעָה בַּשָּׂדֶה
(לז, טו)

מהיכן האיש ידע שהוא תעה בשדה?

רד"ק: מאחר שיוסף הגיע לשכם ולא מצא את אחיו שם, במקום המרעה, היה הולך לכיוון אחד, ולאחר מכן לכיוון אחר כמחפש משהו, והיה נראה כתועה בשדה. **בכור שור:** יוסף לא הלך על 'אם הדרך', אלא חיפש בשדות את אחיו. מכאן הבין האיש שהוא תועה בשדה.

וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֹר
(לח, ג)

מדוע לבן הראשון יהודה קרא שם, בעוד ל-2 הבאים היא קראה שם?

רד"ק: כנראה שכך היה מנהגם. לבן השלישי היה אמור יהודה לקרוא את שמו, אולם 'ותקרא את שמו', משום 'והיה בקיזיב בלדתה אתו'. **בכור שור:** משום שיהודה לא היה שם.

וַיִּפְשִׁיטוּ אֶת יוֹסֵף אֶת כְּתָנָתוֹ אֶת כְּתָנֵת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו
(לז, כג)

מדוע הפשיטו האחים את כתונת הפסים מיוסף מיד כשבא אליהם?

ביאר רבי שלום שבדרון: האחים לא עשו זאת משנאה אליו, אלא נהגו עפ"י דין כפי שכתוב בחז"ל, במסכת שבועות (דף לא) "מנין לשניים שבאו לדין, אחד לבוש סמרטוטין ואחד לבוש איצטלית בת מאה מנה, שאומרים לו לבוש כמותו או הלבישהו כמותך? (=שמקפידים ששניהם ילבשו מלבוש זהה) תלמוד לומר 'מדבר שקר תרחק...'".

למדים אנו שראיית העין עלולה להטות את הדין. אחי יוסף רצו לדון אותו אם הוא חייב מיתה, אולם חששו שכתונת הפסים שעשה לו אביהם, שגרמה להם השנאה נגדו, תטה את ליבם מלדון דין אמת, ולכן הפשיטו מיוסף את כתונת הפסים.

ללמדנו שכל מה שעשו, עשו על פי דין תורתנו הקדושה.

רק 48 שעות

דמי חנוכה

קונים את הסט 'תורתך שאלתי'

שמעשיר את שולחן השבת

לאלפי משפחות

ומקבלים במתנה

את חבילת "ליל הסדר"
המושלמת, 2 רבי המכר

הזמינו כעת

הספרים בדרך אליכם

058-3213811

ממוצא"ש וישב ועד
יום שני כ"ה כסלו

או לחצו כאן

או באתר 'תורתך שאלתי'

הספרים שישדרגו וירוממו
את שולחן השבת שלכם